

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu a Rade s názvom Posilnenie spolupráce v oblasti presadzovania práva v EÚ: európsky model výmeny informácií (EIXM)

(Úplné znenie tohto stanoviska sa nachádza v anglickom, vo francúzskom a v nemeckom jazyku na webovej stránke európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/08)

1. Úvod

1.1. Konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

1. Komisia 7. decembra 2012 prijala oznámenie s názvom Posilnenie spolupráce v oblasti presadzovania práva v EÚ: európsky model výmeny informácií (EIXM) (ďalej len „oznámenie“) ⁽¹⁾. V rovnaký deň Komisia prijala správu o vykonávaní rozhodnutia Rady 2008/615/SSV z 23. júna 2008 o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce, najmä v boji proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti (ďalej len „prümské rozhodnutie“) ⁽²⁾. K tejto správe nebudú v tomto stanovisku uvedené samostatné pripomienky, ale je tu uvedená na účely lepšieho pochopenia kontextu.

2. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov mal pred prijatím oznámenia možnosť poskytnúť svoje neformálne pripomienky. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že niektoré z jeho pripomienok boli v tomto oznámení zohľadnené.

1.2. Kontext a ciele oznámenia

3. Cieľom Štokholmského programu ⁽³⁾ je čeliť budúcim výzvam a ďalej činnosťou zameranou na záujmy a potreby občanov posilňovať oblasť slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. V súlade s článkom 68 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) ⁽⁴⁾ sa ním stanovujú priority EÚ v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí na obdobie rokov 2010 – 2014 a vymedzujú strategické usmernenia pre legislatívne a operačné plánovanie v rámci oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

4. V Štokholmskom programe sa obzvlášť uznáva potreba súdržnosti a konsolidácie pri rozvoji riadenia a výmeny informácií v oblasti vnútornej bezpečnosti EÚ a Rada a Komisia sa vyzývajú na vykonávanie stratégie riadenia informácií v oblasti vnútornej bezpečnosti EÚ, ktorá zahŕňa aj režim silnej ochrany údajov. V tomto kontexte sa Štokholmským programom Komisia takisto vyzýva, aby posúdila potrebu európskeho modelu výmeny informácií (EIXM) založeného na hodnotení existujúcich nástrojov v oblasti výmeny informácií v EÚ. Na základe tohto hodnotenia je možné určiť, či uvedené nástroje fungujú podľa pôvodného zámeru a plnia ciele stratégie riadenia informácií ⁽⁵⁾.

5. V nadväznosti na Štokholmský program uverejnila Komisia v júli 2010 oznámenie ⁽⁶⁾ (ďalej len „oznámenie z roku 2010“), v ktorom sa poskytuje úplný prehľad o platných, zavádzaných, alebo uvažovaných opatreniach na úrovni EÚ, ktoré upravujú zhromažďovanie, ukladanie a cezhraničnú výmenu osobných informácií na účely presadzovania práva a riadenia migrácie.

6. Toto oznámenie reaguje na výzvu Štokholmského programu a nadväzuje na oznámenie z roku 2010 s cieľom zhodnotiť, ako v praxi funguje cezhraničná výmena informácií v EÚ a odporučiť možné opatrenia na zlepšenie.

3. Závery

37. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov oceňuje všeobecnú pozornosť, ktorá sa v oznámení venuje ochrane údajov a v rámci ktorej sa zdôrazňuje potreba zabezpečenia vysokej kvality údajov, bezpečnosti údajov a ochrany údajov, a pripomína, že pravidlá ochrany, bezpečnosti a kvality údajov, ako aj účely, na ktoré sa majú nástroje používať, sa musia dodržiavať bez ohľadu na kombináciu alebo postupnosť použitia na výmenu informácií.

⁽¹⁾ COM(2012) 735 final.

⁽²⁾ COM(2012) 732 final.

⁽³⁾ Štokholmský program – otvorená a bezpečná Európa, ktorá slúži občanom a chráni ich, dokument Rady 5731/10, 3.3.2010.

⁽⁴⁾ Zmluva o fungovaní Európskej únie, (Ú. v. EÚ C 83, 30.3.2010, s. 47).

⁽⁵⁾ Štokholmský program – otvorená a bezpečná Európa, ktorá slúži občanom a chráni ich, dokument Rady 5731/10, 3.3.2010, časť 4.2.2.

⁽⁶⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade s názvom Prehľad o riadení informácií v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti z 20. júla 2010, KOM(2010) 385 v konečnom znení.

38. Európsky dozorný úradník na ochranu údajov takisto:

- víta závery oznámenia, v ktorých sa uvádza, že na úrovni EÚ nie sú potrebné nové databázy zamerané na presadzovanie práva ani nové nástroje na výmenu informácií v EÚ,
- zdôrazňuje potrebu procesu celkového posúdenia nástrojov a iniciatív v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, ktorého výsledky by mali viesť ku komplexnej, integrovanej a dobre štruktúrovanej politike EÚ týkajúcej sa riadenia informácií a ich výmeny, a vyzýva Komisiu, aby vykonala posúdenia aj ďalších existujúcich nástrojov,
- nabáda Komisiu, aby zvažila i) účinnosť zásad ochrany údajov z hľadiska technologických zmien, rozvoja súvisiaceho s rozsiahlymi systémami IT a nárastom používania údajov zozbieraných pôvodne na účely, ktoré nesúviseli s bojom proti trestnej činnosti, ako aj ii) účinnosť súčasného trendu rozšíreného, systematického a aktívneho sledovania osôb, ktoré nie sú podozrivé z hľadiska verejnej bezpečnosti, a jeho skutočnú užitočnosť v boji proti trestnej činnosti; výsledky týchto úvah by mali viesť ku komplexnej, integrovanej a dobre štruktúrovanej politike EÚ týkajúcej sa riadenia informácií a ich výmeny v tejto oblasti,
- zdôrazňuje, že prebiehajúce diskusie o návrhu smernice by nemali Komisii zabrániť vo vykonaní prehľadu problémov a rizík týkajúcich sa ochrany údajov a ich možného zlepšenia v kontexte súčasného právneho rámca, a s cieľom ďalšieho vývoja európskeho modelu výmeny informácií odporúča využiť tieto diskusie predovšetkým na účely rozlišovania medzi spracúvaním údajov podozrivých osôb a osôb, ktoré nie sú podozrivé,
- plne podporuje potrebu posúdenia súčasných nástrojov a ich zosúladenia s navrhovanou smernicou a nabáda Komisiu, aby podnikla ďalšie kroky,
- nabáda Komisiu, aby existujúce nástroje posúdila počas ich zavádzania aj po ich zavedení,
- odporúča, aby sa v usmerneniach, ku ktorým vydaniu sa vyzýva Rada a ktoré sa majú týkať výberu kanála, zohľadnili dôsledky súvisiace s obmedzením účelu a zodpovednosťami,
- nabáda Komisiu, aby jasnejšie odôvodnila výber kanála Europolu využívajúceho nástroje SIENA ako východiskového kanála a aby posúdila, či sa týmto výberom dodržiavajú zásady ochrany súkromia už v štádiu návrhu,
- s uspokojením poznamenáva, že sa v oznámení pripomína skutočnosť, že informácie možno vymieňať a používať len vtedy, ak je to právne prípustné, čo zahŕňa dodržiavanie pravidiel ochrany údajov, a vyzýva Komisiu, aby začala pracovať na harmonizovaných podmienkach pre jednotné kontaktné miesta s cieľom zabezpečiť, aby boli požiadavky vo všetkých členských štátoch podobné a účinne chránili jednotlivcov,
- odporúča zahrnúť odbornú prípravu o bezpečnosti informácií a ochrane údajov do systému plánovaného Komisiou, ako aj do odbornej prípravy, ku ktorej zabezpečeniu sa vyzývajú členské štáty.

V Bruseli 29. apríla 2013

Peter HUSTINX
európsky dozorný úradník pre ochranu údajov
